

MŰLEÍRÁS

DIGITÁLISAN SZÍNEZETT SKETCHBOOK KOLLÁZS

illusztráció sorozat

alcím: úton

méret: változó

technika: digitális és analóg vegyes technika

készült: 2014 nyarától

alkotó: Oláh Dóra

INDÍTTATÁS

Tizennégy évesen kezdtem ingázni két élet között. A családom és a barátaim Szerbiában, én egyedül Magyarországon. Talán három évnek is el kellett telnie, mire megtaláltam a helyem Szegeden, de további két év után úgy döntöttem, hogy tovább állok, messzebb, Egerbe.

Még mindig ingázok. Főként otthon és otthon között. Család, barátok, életek között.

Egy ideig az utazgatás kényszerű rossz volt. „Igen, ott az a két, három, hat, tizenkét óra, amíg odaérek ahova”. Egy időintervallum, ami kényelmetlen lábkeresztezések és hátizsákpakolászással, csatlakozásra várással, vagy vonatlekéséssel van fűszerezve, és egyszerűen csak valahogy túl kell élni.

Amikor megelégteltem, hogy egy-egy „hazautam” egy irányba is fél napot vesz igénybe, és közben gyakorlatilag semmi sem történik, csak fizikailag próbálok távolságokat áthidalni, előkerült a sketchbook.

Firkáltam alvó embert vonaton. Esőt, kutyát, kávé, zenészeket, nénit, hajót, dobot, kamerákat.

A vonatozásokat apró kitérőkkel, találkozásokkal tarkítottam. Szolnok, Csongrád, átszállás Keleti-Nyugati viszonylaton, beiktatva egy-egy kávé, portré, cigaretta.

Nem állt szándékomban „felszíneznem” a dolgokat, csak magát az adott helyzetet, pillanatot firkáltam fel minél egyszerűbben. Buszpályaudvart. Kisbuszból autópályát, vagy éppen falvakat összekötő mellékutakat. A túráim legjellemzőbb pillanatit kiragadni. Az unalomból átbillenteni a szépbe, vagy legalábbis az értékesbe.

FOLYAMAT

Évek óta vezetek sketchbookot, viszont szisztematikusan csak pár hónapja kezdtem vele foglalkozni. Mindig is érdekelt, hogy hogyan lehet hanugulatokat, karaktereket pár vonallal megjeleníteni, és nem manírokat vagy ezerszer végigjátszott technikákat alkalmazni.

Komolyabban kezdtem utánajárni annak az iránynak, amit a legeredetibbnek találtam. Sok éve figyeltem fel először Stark Attila Kulo Citiy-jére, és Jean Michel Basquiat munkásságára, ám a középiskolai rajz-és festésórák egyáltalán nem tették lehetővé ezen stílus próbálgatását vagy én voltam még fiatal hozzá. Egerben a főiskola Vizuális Művészeti Tanácskén szélesebbre nyílt a látóköröm, már csak ami a órai alkotást illeti is. Egyre távolodtunk a megszokott kényszerektől, az akadémikus ábrázolástól, és egyre erősödött a „saját magunk” a munkában. A ceruza és szénrajzokat festék követte, majd szigetelőszalag, festékfűjók és újságpapírok tömkelege. Ebből a kaotikából zuhantam vissza a sokévvvel ezelőtti érdeklődésem körébe, ami jellegzetesen szabad, letisztult, erőteljes képi világot jelent.

Júliusban inhuvelygyulladás miatt gipszet kaptam a kezemre. Ekkor kezdődött a történet nehezebb, ám érdekesebb része. Bal kézzel folytattam a firkáimat. Legnagyobb meglepetésemre nagy, látható különbségek nélkül. Sőt, sokkal felszabadultabb rajzok keletkeztek.

Elkezdtem komolyabban karakter tanulmányokkal foglalkozni. Embereknek. Fontosaknak. Lejegyezni azt a vibrálást, amit kapok tőlük, mindezt a lehető leginkább bal kézzel. Sokszor dűrva, groteszk alakok jelentek meg a papíron, viszont néha, és már ezért megérte, a legtisztább kivételése jött létre a fejemben létező képnek az adott emberről.

Ezek a rajzok jellemzően grafittal, szénnel vagy pittkrétával készülnek. Gyakran lesznek zavarosak, főleg a nagyobb, A3-as méretű firkák. Szkennelni kezdtem, egyrészt hogy megőrizsem őket az utazás okozta sérülésektől, publikálás, illetve az eredeti munkák roncsolását megelőzendő digitális kollázsok készítésének céljából.

Némelyik szétesettebb, vagy gyengébbnek ítélt képemet vettem alapul, amikor elkezdtem kísérletezni a digitális alászinezéssel. A papír színét leválasztva digitálisan megmaradnak szén húzta kontúrok, ezek alá kerülnek pixelfesték-rétegek.

Kiemelésre, elnagyolásra, a hangulat jellegének pontosítására tökléletesen alkalmasnak bizonyult a szín. Gondosan megválasztott, de lazán kezelt “ecsettel” feldobott foltokban támogatja meg a vonalat.

ÖSSZEGZÉS

A munka alapját a vázlatfüzetemben vezetett utinapló képezi. Ezek a rajzok kerülnek digitalizálásra, majd digitális kidolgozásra, majd print illetve festmény formájában teljességek ki. Az így készült vázlatok több hónap munkáját ölelik fel, kezdve a nyári fesztiváloktól a végeláthatatlan utazásokon, a csodálatos embereken át a megismételhetetlen pillanatokig.

Fontos kiemelni, hogy a manuálisan készült kontúrokat a lehető legeredetibb formában próbálom megőrizni a színezés során, illetve minél foltszerűbben, elnagyolva kitölteni a felületeket, így törekedve a munka felszabadult, esetleges mivoltának megtartására, reflektálva ezzel magára az útra, ami még ha tervezett is, a legtöbbször nem úgy alakul, ahogy mi azt szeretnénk. Ennek kivitelezésére, és egészségügyi szempontokból egyaránt a rajzok nagy hányada balkézzel (vagyis jobbkezes létemre a „másik kezemmel”) készült.

A műnek nem célja mélyreható elemzések kikényszerítése, nem támaszt elvárásokat a nézővel szemben, egyszerű, mindennapos dolgokat önt könnyen fogyasztható formába. Tagadhatatlanul öncélú, ugyanakkor kétségtelenül fontos jelenséget, magát az úton levést örökíti meg - amit sokszor, mint ahogy én is sokáig - nem értékelünk.

2014

Oláh Dóra